

Woord Vooraf	9
<i>May Michielsens</i>	
Dankwoord	11
Inleiding	12
1. Wat is fair in professionele communicatie?	16
Hulpverleners aan het woord	16
Filosofische fundamenten	18
1. Levinas: gesprek als <i>face-à-face</i>	18
2. Buber en de dialogale filosofie van de ontmoeting	22
Fair onderzoek	27
2. Verkenning van ‘destructief recht’	32
Inleiding	32
Verkenning van ‘destructief recht’	33
Actuele kennis over destructief gedrag	38
Een uitweg uit destructief recht?!	42
3. Belemmerend gedrag	45
Inleiding	45
Limiteren van de gespreksinhoud	47
1. Veralgemenen, objectiveren, associëren of poneren	47
2. De gesprekspartner beperken en zich inhoudelijk concurrentieel opstellen	51

INHOUD	3. Vragen stellen	59
	4. Concluderende overwegingen over inhoudsontwikkeling	64
	Hinderlijke positionering van hulpverlener en gesprekspartner	64
	1. De gesprekspartner wordt beperkt en gaat voor	65
	2. Hulpverlener en gesprekspartner praten naast elkaar	66
	3. Hulpverlener en gesprekspartner staan tegenover elkaar, er is weerstand	67
	4. Omgekeerde posities, de gesprekspartner dient de hulpverlener	69
	5. Hulpverlener en gesprekspartner positioneren zich tegen/'over' anderen	71
	6. Concluderende overwegingen over positionering	72
	Beperkende gespreks-'vaardigheden' die de hulpverlener inzet	75
	1. De gesprekspartner beperken	76
	2. Berispen of ter verantwoording roepen	77
	3. Derden instrumentaliseren	78
	4. Erkenning onthouden	80
	5. Geïrriteerd reageren	81
	6. Het gesprek ongericht gaande houden	82
	7. Hechten aan eigen inhoud	83
	8. De gesprekspartner intrapsychisch labelen	84
	9. Invullen	85
	10. Minimaliseren	86
	11. Niet uithouden	87
	12. Een ongepaste inbreng doen of irrelevante informatie geven	88
	13. Oplossingen aanbieden zonder te exploreren	89
	14. Richtlijnen geven	90
	15. De situatie uitleggen	91
	16. Vastleggende uitspraken doen zonder te toetsen	92
	17. De grip kwijt zijn, inhoudelijk of qua regie	93
	18. Voorbijgaan aan de inhoud van de gesprekspartner	95
	19. Zich onaangedaan tonen	97
	De verdedigende attitude die de hulpverlener demonstreert	99
	1. Uitspraken doen die de gesprekspartner bepalen	101
	2. De gesprekspartner niet geloven	102
	3. De tegenstem van de gesprekspartner niet horen	103
	4. Op zichzelf betrokken zijn	105
	5. Zijn/haar taalmacht onzorgvuldig hanteren	106
	6. Het hulpverlener-zijn van de hulpverlener doet er niet toe	107
	7. Een verborgen agenda hanteren	109
	8. Vooroordelen hebben	110
	9. De gesprekspartner of derden vastzetten in een beeld	111
	10. Concluderende overwegingen betreffende de verdedigende attitude die de hulpverlener demonstreert	112
	Conclusie over het professionele gespreksproces	112

4. ‘Destructief recht’ onder de loep: Casus Karleen	117
Inleiding	117
De opname: “Waar denkt u aan?” “ <i>Aan dóód gaan</i> ”	
“Is er iets wat ik voor u kan doen?”	118
Het transcript: een man bereidt zich voor op zijn sterven	144
Een getoetste interpretatie: de hulpverlener is bang en schrikt	145
Herinnering: de relatieve onbetrouwbaarheid van ons geheugen	149
De subtiele machtsdynamiek in hulpverlenende gesprekken	159
Signalen van destructief recht in hulpverlenende gesprekken	161
Conclusie: destructief recht creëert blinde vlekken	162
5. Een ruime visie op supervisie	164
Inleiding	164
Supervisiemateriaal	165
De vaardigheid om destructief recht te zien	166
Gedurende supervisie het on(der)bewustzijn beïnvloeden?	168
6. Destructief recht oplossen, enkel een intrapsychisch proces?	170
Inleiding	170
PMA-coaching	172
1. Bijkomende informatie, voorafgaand aan de PMA-sessie	173
2. De structuur van PMA-coaching	177
3. Van fictieve bedreiging door gesprekspartner via zintuiglijke fragmenten naar een ervaring waarbij Karleen werkelijk bedreiging ervaart	178
4. Een terugblik op de PMA-sessie	190
Coaching door middel van PSYCH-K	191
1. Korte samenvatting van wat ik nu weet over de relatie Ik – Geheel	193
2. Coaching door middel van PSYCH-K	199
3. Karleen brengt twee overtuigingen in balans	201
4. Een terugblik op de PSYCH-K-sessie	208
Een intrapsychisch proces? Een interactioneel proces!	209
7. Perspectieven	212
Levinas en Buber	212
Uitbreiding van de theorievorming rond destructief recht	213
Bij zichzelf destructief recht herkennen	214
Supervisie: destructief recht erkennen of ook oplossen?	215
Methoden die de relatie ‘Ik-Wij’ respecteren	216

Nawoord <i>Hanneke Meulink-Korf</i>	219
Bibliografie	221
Terminologie	227